

Sarajevo, 28.01.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
21.01.2019.- 25.01.2019.

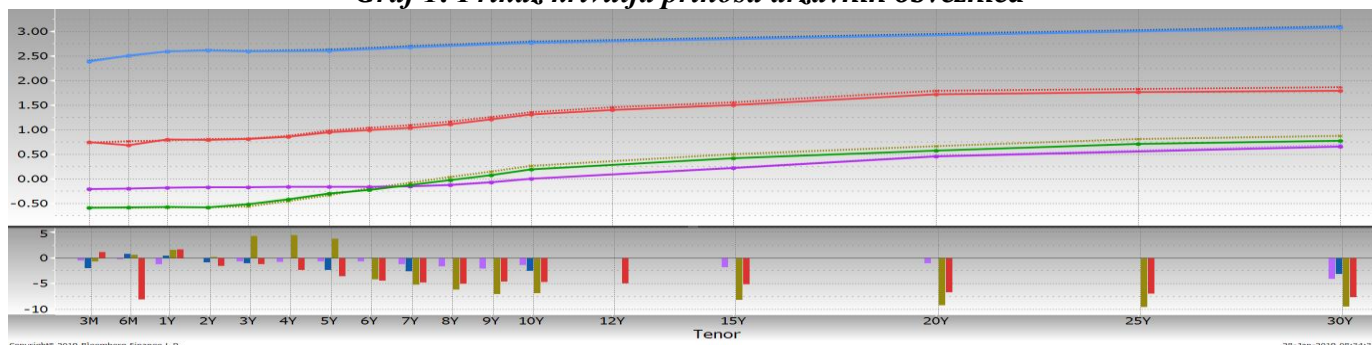
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19		18.1.19	-	25.1.19	
2 godine	-0,58	-	-0,58	→	2,61	-	2,61	→	0,81	-	0,80	↓	-0,17	-	-0,17	→
5 godina	-0,33	-	-0,30	↗	2,62	-	2,60	↓	0,98	-	0,94	↓	-0,15	-	-0,16	↓
10 godina	0,26	-	0,19	↓	2,78	-	2,76	↓	1,35	-	1,31	↓	0,02	-	0,00	↓

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	18.1.19	-	25.1.19
3 mjeseca	-0,545	-	-0,551
6 mjeseci	-0,592	-	-0,586
1 godina	-0,553	-	-0,542

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 25.01.2019. godine (pune linije) i 18.01.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Prema prognozama MMF-a, objavljenim proteklog tjedna, očekuje se da bi globalni ekonomski rast tijekom ove godine mogao da iznosi 3,5%, što je za 20 baznih bodova manji podatak od prethodnih, očekivanja iz listopada, dok se u narednoj godini očekuje rast od 3,6%, što je za 10 baznih bodova manji podatak od prethodno očekivanog. Prema procjenama MMF-a globalni ekonomski rast je tijekom 2018. godine iznosio 3,7%.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su zabilježili smanjenje u odnosu na prethodni tjedan na svim dijelovima krive prinosa pod utjecajem slabijih ekonomskih podataka objavljenih u promatranom razdoblju, kao i nakon što je poruka sa prošlotjedne sjednice UV ECB ukazala na povećani rizik o usporenju gospodarskog rasta. Izuzetak su prinosi njemačkih petogodišnjih obveznica, koji su u promatranom razdoblju bilježili rast, ali zbog emisije nove obveznice koja je postala novi benčmark za petogodišnje njemačke (europske) obveznice. Prinosi italijanskih obveznica su, također, smanjeni sa najvećim padom izraženim kod desetogodišnjih obveznica. Ministar financija Italije Tria je izjavio da, sudeći prema ekonomskim fundamentima Italije, razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica ne bi trebalo da bude veća od 150 baznih bodova (trenutno se kreće oko 250 baznih bodova) te da očekuje da će ova razlika nastaviti da se smanjuje nakon što je postignut dogovor sa EU oko proračuna zemlje. Što se tiče problema sa kojima se suočava određeni broj italijanskih banaka, Tria je izjavio da on

ne vidi sustavni rizik, ali da se prati razvoj događaja. Emisija obveznica zemalja Južne Europe, kao što su Italija, Španjolska i Portugal, tijekom ovog mjeseca je privukla rekordne ponude investitora u iznosu od 106 milijardi EUR, što je za 14% više u usporedbi sa istim razdobljem prije godinu dana. Navedeno je utjecalo na pad prinosa ovih obveznica, koji, ipak, i dalje nude relativno visoke prinose u usporedbi sa ostalim obveznicama ove regije.

ECB je u skladu sa očekivanjima zadržala referentnu kamatnu nepromijenjenu na razini od 0,0%, sa naglaskom da je i dalje potrebna stimulativna monetarna politika kako bi se dostigla ciljane razina inflacije u srednjem roku. ECB očekuje pad inflacije tijekom dolazećih mjeseci zbog cijene nafte. Na pratećoj pres konferenciji predsjednik Draghi je izjavio da će kamatne stope ostati nepromijenjene najmanje tijekom ljeta tekuće godine, a ECB će nastaviti da vrši reinvestiranje sredstava dospjelih obveznica koje su kupljene putem programa kvantitativnih olakšica, duže vremensko razdoblje i nakon prvog povećanja kamatnih stopa. **Što se tiče rizika po gospodarski rast, Draghi je potvrdio da su izgledi „pomjereni ka dolje“, odnosno da su objavljeni ekonomski podaci bili lošiji od očekivanja.** Ova izjava je drugačija u usporedbi sa onom sa sjednice iz prosinca, kada su rizici opisani kao „uglavnom izbalansirani“, što dovodi do zaključka da je odgađanje prvog povećanja referentne kamatne stope ECB postalo izvjesno. Usprkos vidljivom rastu rizika, Draghi je izjavio da na sjednici nije raspravljano o implikacijama rizika na smjernice o budućoj monetarnoj politici, navodeći snagu tržišta rada regije i rastuće plaće kao čimbenike koji bi trebalo da doprinesu rastu stope inflacije u srednjem roku. Prije ove sjednice na tržištu se špekuliralo da bi ECB mogla priopćiti detalje o mogućem ponovnom uvođenju dugoročnog financiranja banaka (TLTRO), za koje je Draghi rekao da je nekoliko članova UV spomenulo, ali da nije donijeta odluka o tom pitanju.

MMF je, zajedno sa smanjenim globalnim izgledima, smanjio i prognoze gospodarskog rasta eurozone sa 1,8% iz 2018. godine, na 1,6% u 2019. godini, što je za 0,3% manje u usporedbi sa prognozama od prije tri mjeseca. ECB je objavila smanjene prognoze profesionalnih prognozera. Prognoze inflacije za eurozonu za 2019. godinu su smanjene na 1,5%, za 2020. godinu iznose 1,6%, za 2021. godinu 1,7%, dok su dugoročne prognoze ovog pokazatelja 1,8%. Prognoze za rast GDP-a u 2019. i 2020. godini iznose po 1,5%, u 2021. godini 1,4%, a dugoročne prognoze GDP-a su 1,5%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	-6,5	-7,9	-8,3
2.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	SIJEČANJ	-18,5	-15,0	-17,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	SIJEČANJ	100,7	99,1	101,0
4.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	51,4	50,7	51,1
5.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	STUDENI	2,9%	2,7%	3,3%
6.	Potrošnja stanovništva – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	2,0%	1,7%
7.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	STUDENI	-	1,0%	5,7%
8.	Bilanca proračuna – Belgija (u milijardama EUR)	PROSINAC	-	-3,97	-8,95
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska	PROSINAC	-	5,4%	6,2%
10.	Broj nezaposlenih – Francuska (u '000) tromjesečje	IV	-	3.418,6	3.456,8

SAD

Početkom proteklog tjedna, odnosno u ponedjeljak, financijsko tržište u SAD je bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su na tjednoj razini zabilježili u srednjem i dugom roku samo blago smanjenje, dok se u kraćem roku nisu značajno mijenjali. Protekli tjedan su obilježile zabrinutosti zbog pooštrenih trgovinskih odnosa SAD i Kine, što izuzetno nepovoljno utječe na globalni ekonomski rast. Sudionici na financijskim tržištima pažljivo prate informacije i o pregovorima ove dvije zemlje, ali je tajnik za trgovinu SAD Wilbur Ross izjavio krajem proteklog tjedna da su SAD i Kina „milijama“ daleko od rješavanja problema u svojim trgovinskim odnosima. Iako je iz MMF-a tijekom proteklog tjedna objavljeno izvješće u kojem je navedeno da su smanjene prognoze globalnog ekonomskog rasta, zbog pooštrenih trgovinskih odnosa SAD i Kine, prognoze rasta gospodarstva SAD se nisu mijenjale u tom razdoblju u odnosu na listopadske. U ovom izvješću je navedeno da bi gospodarstvo SAD tijekom tekuće

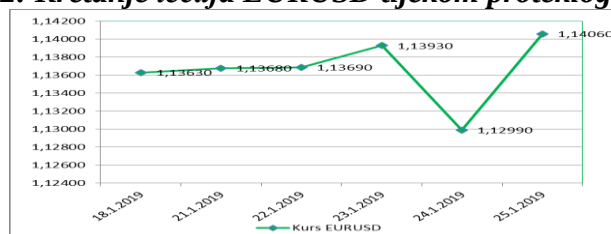
godine moglo bilježiti rast od 2,5% na godišnjoj razini, a tijekom 2020. godine rast od 1,8%. Prema procjenama MMF-a, ekonomski rast SAD u 2018. godini je iznosio 2,9%. U izvješću se, također, navodi da je ekonomski rast SAD i dalje iznad trenda, ali da činjenica, da su brojne državne institucije zatvorene zbog nepostizanja dogovora o financiranju Federalne administracije SAD, predstavlja rizik i da je utjecala na raspoloženje na financijskim tržištima, kao i na smanjenje prinosa američkih obveznica. Ipak, kraj proteklog tjedna je obilježilo postizanje dogovora američkih zakonodavaca o privremenom financiranju federalne administracije SAD do 15.02.2019. godine, što predstavlja rok do kojeg bi republikanci i demokrate trebalo da postignu konačan dogovor o izgradnji zida na granici sa Meksikom i imigracijskim zakonima, a što su glavni uzroci nesporazuma između dvije najveće stranke američkog Kongresa. Tijekom ovog tjedna se održava redovni sastanak FOMC-a, na kojem se ne očekuje izmjena monetarne politike Fed-a.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks cijena nekretnina (M/M) STUDENI	0,3%	0,4%	0,4%
2.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M) PROSINAC	1,5%	-6,4%	2,1%
3.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja (M/M) PROSINAC	-0,1%	-0,1%	0,2%
4.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda SIJEČANJ	-2	-2	-8
5.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kanzas Sitija SIJEČANJ	3	5	6
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 19. SIJEČNJA	218.000	199.000	213.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan sa razine od 1,1363 na razinu od 1,1406.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Početkom proteklog tjedna premijerka May je predložila poboljšani prijedlog sporazuma u pokušaju da uvjeri veći broj zastupnika Konzervativne partije i partije iz Sjeverne Irske koje podržavaju ovaj plan, ali su Laburisti priopćili da May poriče neuspjeh svojih planova. Premijerka je naglasila šest zabrinjavajućih točaka koje su iskazali lideri ostalih partija, a najvažniji jeste mogućnost Brexita bez sporazuma. U tu svrhu Laburistička partija predlaže amandman na prijedlog Vlade, o kojem će se raspravljati 29. siječnja, pozivajući na glasovanje o brojnim načinima izbjegavanja neurednog ili Brexita bez sporazuma, a jedan od njih je i drugi referendum. Premijerka May je odbacila pozive na drugi referendum te je istakla da to šteti društvenoj koheziji i da podriva povjerenje u demokratiju, te je dodala da ne vjeruje da će postojati dovoljna većina za podršku drugom referendumu u Donjem domu Parlamenta. Laburisti su predložili amandman kojim nastoje prisiliti Vladu da Parlamentu da više vremena da razmotri i glasuje o opciji sprečavanja Brexita bez sporazuma – što je put koji je May u više navrata odbila da odbaci. Između ostalih opcija, Laburisti smatraju da bi trebalo da bude trajna carinska unija sa EU, kao i „javno glasovanje o sporazumu“ – oba prijedloga koja je premijerka May odbacila. Zakonodavci će raspravljati i glasovati o narednom koraku 29. siječnja.

Guverner BoE Carney je izjavio da se mnogi biznisi u Velikoj Britaniji i dalje suočavaju sa problemima koji tek treba da budu riješeni, ako Velika Britanija napusti EU bez sporazuma o glatkom napuštanju. Carney je ponovio na panel diskusiji na Svjetskom ekonomskom forumu u Davosu da BoE ima prostora da djeluje u slučaju teškog Brexita, dodajući da bi se u takvom scenariju politika mogla kretati u oba smjera. Član Parlamenta Velike Britanije Hollingbery je izjavio da Velika Britanija očekuje da će imati većinu sporazuma koji su potrebni za repliciranje postojećih trgovinskih sporazuma između EU i trećih

zemalja do kraja ožujka. Vlada je priopćila da očekuje da će obnoviti oko 40 sporazuma o slobodnoj trgovini sa trećim zemljama do momenta dok Velika Britanija napusti EU blok.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G) SIJEČANJ	-	0,4%	0,7%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć PROSINAC	-	20.800	24.800
3.	Prosječne tjedne zarade bez bonusa STUDENI	3,3%	3,3%	3,3%
4.	ILO stopa nezaposlenosti (mjerena tromjesečno) STUDENI	4,1%	4,0%	4,1%
5.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP) PROSINAC	1,1	2,1	6,3
6.	Poslovni optimizam SIJEČANJ	-25	-23	-16
7.	Hipotekarni krediti PROSINAC	38.800	38.779	39.205

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,88291 na razinu od 0,86420 (najniža razina od kraja svibnja 2017. godine), dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2872 na razinu od 1,3196.

JAPAN

Proteklog tjedna održana je sjednica MPC BoJ, na kojoj nije došlo do promjene aktualne monetarne politike, a što je u skladu sa očekivanjima. BoJ je nakon sjednice priopćila revidirane prognoze stope inflacije, te se, u skladu sa očekivanjima, tijekom tekuće fiskalne godine prognozira smanjenje inflacije na 0,9% (prethodno prognozirano 1,4%), dok se za fiskalnu 2020. godinu očekuje razina od 1,4% (prethodno prognozirano 1,5%). Navedeno još jednom potvrđuje činjenicu da je Japan i dalje daleko od postizanja ambiciozne ciljane razine inflacije od 2%. Istodobno, BoJ je priopćila da se za tekuću i narednu fiskalnu godinu prognoziraju stope GDP-a od 0,9% i 1,0% (prethodno prognozirano 0,8% za obje godine). MMF je objavio revidirane prognoze gospodarskog rasta Japana te se očekuje ekspanzija japanskog gospodarstva od 1,1% u tekućoj godini, što je povećanje od 0,2% u odnosu na prethodne prognoze, te je rezultat očekivanih poticaja od vladinih mjera potrošnje, čiji je cilj nadoknaditi negativne učinke povećanja poreza na promet.

Izgledi da će Japan u narednoj fiskalnoj godini utonuti u recesiju porasli su u protekla tri mjeseca, pokazali su rezultati Reutersove ankete, pod pritiskom usporavanja globalnog gospodarskoga rasta, kao i rasta trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Prema mišljenju anketiranih ekonomskih analitičara, japansko gospodarstvo će u trećem tromjesečju ove godine, kada se planira navedeno povećanje poreza, zabilježiti kontrakciju od 3%, dok se za tekuću fiskalnu godinu očekuje ekspanzija od 0,8%, te usporenje na 0,6% u 2020. godini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

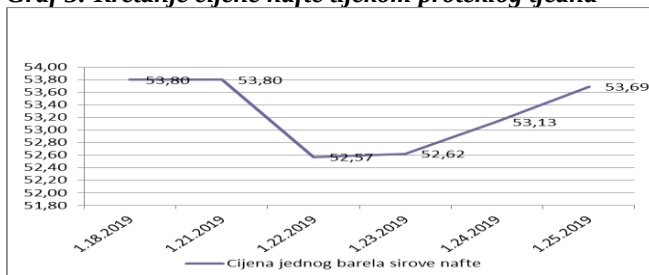
	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) PROSINAC	-42,3	-55,3	-737,7
2.	Izvoz (G/G) PROSINAC	-1,8%	-3,8%	0,1%
3.	Uvoz (G/G) PROSINAC	4,0%	1,9%	12,5%
4.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) STUDENI	-0,4%	-0,3%	2,1%
5.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F PROSINAC	-	-18,3%	-17,0%
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora P SIJEČANJ	-	50,0	52,6
7.	Vodeći indeks F STUDENI	-	99,1	99,7
8.	Koicidirajući indeks F STUDENI	-	102,9	104,6

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 124,74 na razinu od 124,92. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio smanjenje sa razine od 109,78 na razinu od 109,55.

NAFTA I ZLATO

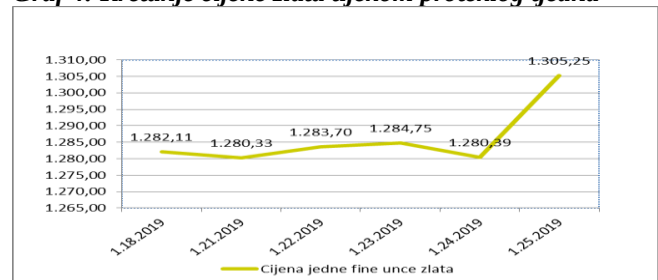
Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,80 USD (47,35 EUR). Njujorška burza nafte je bila zatvorena u ponedjeljak zbog praznika, ali je već tijekom trgovanja u utorak zabilježen snažan pad cijene nafte pod utjecajem objavljivanja podataka o MMF-ovom smanjenju razine očekivanog globalnog rasta tijekom ove i naredne godine, objavljivanja podatka o najnižoj stopi ekonomskog rasta u Kini u posljednjih trideset godina, te zabrinutosti zbog tenzija u trgovinskim odnosima Kine i SAD, što je MMF naveo kao jedan od glavnih rizika za globalno gospodarstvo. Međutim, nakon toga cijena nafte je bilježila rast, usprkos objavljivanju informacija o rastu američkih zaliha nafte za osam milijuna barela i informacija da je broj američkih bušotina nafte povećan za 10 tijekom prethodnog tjedna. Doprinos rastu cijene nafte dala su politička previranja u Venecueli, jednoj od zemalja članica OPEC-a, čija je dnevna proizvodnja nafte oko 1,22 milijuna barela na dnevnoj razini. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 53,69 USD (47,07 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.282,11 USD (1.128,32 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena zlata nije bilježila značajne promjene, ali je već tijekom trgovanja u utorak blago povećana pod utjecajem čimbenika koji su utjecali na smanjenje cijene jednog barela sirove nafte. Ipak, do četvrtka cijena ovog plemenitog metala se kretala u uskom rasponu, ali je tijekom trgovanja u petak zabilježen značajan rast od skoro 25 USD na dnevnoj razini, na najvišu razinu od svibnja prošle godine. Utjecaj na ovakvo kretanje cijene zlata imala su politička previranja u Venecueli i drugim zemljama te neizvjesnost o pitanju kretanja globalnog ekonomskog rasta. Najveću zabrinutost zbog neizvjesnosti globalnog ekonomskog rasta izazivaju pooštreni trgovinski odnosi SAD i Kine, a prema anketi koju je sproveo Reuters, analitičari smatraju da bi dalje pogoršanje njihovih trgovinskih odnosa moglo uzrokovati jaku ekonomsku krizu na globalnoj razini, što bi moglo potaći dalji rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.305,25 USD (1.144,35 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.